

Innst. O. nr. 10

(2003-2004)

Innstilling til Odelstinget fra kommunalkomiteen

Ot.prp. nr. 105 (2002-2003)

Innstilling fra kommunalkomiteen om lov om endringer i kommuneloven m.m. (interkommunalt samarbeid)

Til Odelstinget

SAMMENDRAG

Bakgrunn

Kommunal- og regionaldepartementet viser i proposisjonen til at interkommunale selskap med avgrensa ansvar må omorganiseras til aksjeselskap, til interkommunalt selskap (IKS) etter lov om interkommunale selskaper, eller til anna lovleg organisasjonsform innan 1. januar 2004. Det same gjeld for interkommunale selskap med uavgrensa ansvar, så framst selskapet er organisert etter selskapslova av 1985 og ikkje har andre deltakarar enn kommunar og fylkeskommunar. Vidare gjeld det for interkommunale samanslutningar som er organiserte etter kommunelova § 27, så framst verksemda er eit eige rettssubjekt.

Når det gjeld spørsmålet om omdanning av interkommunale samanslutningar som er organiserte etter kommunelova § 27, har departementet kome til at det ikkje vil vere tenleg å påleggje slike samanslutningar å omorganisere seg til interkommunalt selskap (IKS) innan den fristen lova i dag krev. Det blir derfor føreslått å gjere unntak frå omdanningsplikta for slike verksemdar inntil vidare.

Bakgrunnen for dette er at departementet i næraste framtid tek sikte på å gjennomføre ei utgreiing av dei rettslege rammevilkåra for interkommunalt samarbeid. Ei vurdering av om kommunelova § 27 inneber ei tenleg regulering av interkommunalt samarbeid om forvaltningsoppgåver og myndeutøving, kjem truleg til å stå sentralt i dette arbeidet. Det vil i denne fasen derfor ikkje vere ønskjeleg at gjeldande

lovgiving tvingar alle interkommunale einingar som etter ei konkret vurdering må reknast som eigne juridiske personar, inn i ei organisering som interkommunalt selskap etter lov om interkommunale selskaper.

Eit høyringsnotat med forslag til lovendring blei sendt på høyring 19. mars 2003 med høyringsfrist 5. mai i 2003.

I proposisjonen er det laga ei oppsummering av høyringsrunden.

Departementet er blitt ståande ved dei vurderingane som kom til uttrykk i høyringsforslaget.

Lovforslaget frå departementet fjernar ei plikt for kommunane/fylkeskommunane til å omorganisere visse interkommunale verksemdar. Forslaget inneber såleis ingen nye plikter, korkje for staten eller for kommunar/fylkeskommunar, og det har ingen vesentlege økonomiske eller administrative konsekvensar.

Endringa i kommunelova § 27 inneber at det vil vere høve til å etablere nye interkommunale samanslutningar som har ein slik grad av sjølvstende at dei må reknast som eigne juridiske personar, utan at det er nødvendig å organisere verksemdene som interkommunale selskap (IKS).

Endringa i lov om interkommunale selskaper § 40 inneber at det for eksisterande interkommunale samanslutningar som er etablerte etter kommunelova § 27, og som er eigne rettssubjekt, ikkje er nødvendig å organisere einingane som interkommunale selskap etter denne lova.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sigvald Oppebøen Hansen, Reidar Sandal, Karl Eirik Schjøtt-Pedersen og Signe Øye, fra Høyre, Peter

Skovholt Gitmark, Kari Lise Holmberg, og Marie K urstein, fra Fremskrittspartiet, Torbjørn Andersen og Per Sandberg, fra Sosialistisk Venstreparti, Karin Andersen og Heikki Holm as, fra Kristelig Folkeparti, Leif Christian Johansen og Anita Apelthun S ale, og fra Senterpartiet, lederen Magnhild Meltveit Kleppa, viser til proposisjonen og til at Regjeringen har kommet til at det ikke er tjenelig   pålegge interkommunale sammenslutninger som er organiserte etter kommuneloven   27 å omorganisere seg til interkommunalt selskap (IKS) innen den fristen loven i dag krever. Det blir derfor foreslått å gjøre unntak fra omdanningsplikten for slike virksomheter inntil videre.

Komiteen viser til at Regjeringen i nærmeste framtid tar sikte på å gjennomføre en utredning av de rettslige rammevilkårene for interkommunalt samarbeid, og sier seg derfor enig i at det ikke er ønskelig å pålegge slik omorganisering nå f r resultatet av dette arbeidet er ferdig.

Komiteen viser til at kommuner og fylkeskommuner etter dette fremdeles vil ha mulighet til å organisere interkommunalt samarbeid med eget styre etter kommunelovens   27 som egne rettssubjekt, uten at det innebærer plikt til å følge lov om interkommunale selskaper.

Komiteen viser til at Regjeringen i proposisjonen skriver at forslaget ikke innebærer nye plikter, verken for staten eller for kommuner/fylkeskommuner, og heller ikke vesentlige økonomiske eller administrative konsekvenser.

Komiteen viser til brev til komiteen, datert 24. september 2003, fra advokatfirma Haavind Vislie DA vedrørende et forhold som ikke er tatt opp av departementet eller noen av høringsinstansene.

I lovforslaget er det gjort framlegg om å utsette fristen for omdanning av interkommunale virksomheter som er egne rettssubjekter med ubegrenset ansvar til interkommunale selskaper (IKS). Hittil har det f r slik omdanning v rt anledning til å bruke en forenklet omdanningsprosedyre - gjennom at loven åpner f r at det f r slik omdanning legges til grunn et såkalt "kontinuitetsprinsipp". Dette innebærer bl.a. at det ikke har vært nødvendig å betale dokumentavgift ved omregistreringer som blir n dvendiggj rt av en slik omdanning.

Advokatfirmaet peker på at dette kan medføre en forskjell i forhold til de som allerede har rukket å gjennomføre en omdanning og de som har planlagt det, men enn  ikke rukket å gjennomføre det. De sistnevnte kan derfor risikere å ha brukt tid og krefter på en omdanningsprosess i tillit til at det bl.a. ikke ville være nødvendig å betale dokumentavgift.

Advokatfirmaet foreslår en lovteknisk løsning som innebærer at de som rekker å gjennomføre omdanningen f r årsskiftet, kan nyte godt av de forenklete omdanningsprosedyrene selv om et lovvedtak om å utsette fristen for omdanning (må) vedtas f r årsskiftet.

Komiteen har bedt om kommunal- og regionalministerens vurdering av advokatfirmaets brev. Komiteen viser til brev av 27. oktober 2003 til komiteen der kommunal- og regionalministeren slutter seg til at lovforslaget i proposisjonen bør endres f r å fange opp forholdet påpekt av advokatfirmaet og til den foreslåtte lovtekniske løsningen f r å ivareta dette hensynet. Brevet er vedlagt innstillingen.

På denne bakgrunn fremmer komiteen følgende forslag til endring av   40 i lov av 29. januar 1999 nr. 6 om interkommunale selskaper:

"  40 nåværende tredje ledd blir andre ledd og skal lyde:

Ved omorganisering innen fristen i første ledd av interkommunalt selskap som f r lovens ikrafttreden er stiftet med eget styre etter kommuneloven   27 og som er eget rettssubjekt, og ved omorganisering etter bestemmelsene i denne paragraf av interkommunalt selskap som er organisert etter selskapsloven, overføres selskapets eiendeler, rettigheter, herunder offentlige tillatelser mv, og forpliktelser til det interkommunale selskapet. Fordringshavere og øvrige rettighetshavere kan ikke motsette seg overføringen eller gjøre gjeldende at den utgjør en bortfallsgrunn for rettsforholdet. Omregistrering i grunnbok og andre offentlige registre i forbindelse med omorganiseringen skjer ved navneendring.

  40 nåværende fjerde ledd blir tredje ledd.

  40 femte ledd oppheves."

Komiteen slutter seg ellers til lovforslaget i proposisjonen.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til proposisjonen og r r Odelstinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endringer i kommuneloven m.m.
(interkommunalt samarbeid)

I

I lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) blir å 27 nr. 4 opphevet.

II

I lov 29. januar 1999 nr. 6 om interkommunale selskaper gjøres følgende endringer:

§ 40 andre ledd oppheves.

§ 40 nåværende tredje ledd blir andre ledd.

§ 40 nåværende fjerde ledd blir tredje ledd og skal lyde:

Ved omorganisering innen fristen i første ledd av interkommunalt selskap som før lovens ikrafttreden er stiftet med eget styre etter kommuneloven § 27 og som er eget rettssubjekt, og ved omorganisering etter

bestemmelsene i denne paragraf av interkommunalt selskap som er organisert etter selskapsloven, overføres selskapets eiendeler, rettigheter, herunder offentlige tillatelser mv, og forpliktelser til det interkommunale selskapet. Fordringshavere og øvrige rettighetshavere kan ikke motsette seg overføringen eller gjøre gjeldende at den utgjør en bortfallsgrunn for rettsforholdet. Omregistrering i grunnbok og andre offentlige registre i forbindelse med omorganiseringen skjer ved navneendring.

§ 40 femte ledd oppheves.

III

Loven trer i kraft straks.

Oslo, i kommunalkomiteen, den 4. november 2003

Magnhild Meltveit Kleppa

leder

Karin Andersen

ordfører

Vedlegg

Brev fra Kommunal- og regionaldepartementet v/statsråden til kommunalkomiteen, datert 27. oktober 2003

Vedrørende spørsmål til Ot prp. nr. 105 (2002-2003)

Jeg viser til brev av 21. oktober fra stortingsrepresentant for Sosialistisk Venstreparti Karin Andersen.

I brevet vises det til brev fra advokatfirma Haavind Vislie DA vedrørende Ot.prp. nr. 105 (2002-2003) Om lov om endringer i kommuneloven m.m. (interkommunalt samarbeid).

Advokatfirmaet peker på et forhold som ikke ble tatt opp av noen av høringsinstansene. I lovforslaget er det gjort framlegg om å utsette fristen for omdanning av interkommunale virksomheter som er egne rettssubjekter med ubegrenset ansvar til interkommunale selskaper (IKS). Hittil har det for slik omdanning vært anledning til å bruke en forenklet omdanningsprosedyre - gjennom at loven åpner for at det for slik omdanning legges til grunn et såkalt "kontinuitetsprinsipp". Dette innebærer bl.a. at det ikke har vært nødvendig å betale dokumentavgift ved omregistreringer som blir nødvendiggjort av en slik omdanning.

Advokatfirmaet peker på at dette kan medføre en forskjell i forhold til de som allerede har rukket å gjennomføre en omdanning (og som derfor har nytt godt av disse forenklete overgangsprosedyrene) og de som har planlagt det, men ennå ikke rukket å gjennomføre det. De sistnevnte kan derfor risikere å ha brukt tid og krefter på en omdanningsprosess i tillit til at det bl.a. ikke ville være nødvendig å betale dokumentavgift.

Advokatfirmaet foreslår en lovteknisk løsning som innebærer at de som rekker å gjennomføre om-

danningen før årsskiftet, kan nyte godt av de forenklete omdanningsprosedyrene selv om et lovvedtak om å utsette fristen for omdanning (må) vedtas før årsskiftet

Jeg har sett nærmere på advokatfirmaets forslag til lovteknisk løsning for å ivareta dette hensynet, og funnet at jeg kan slutte meg til denne.

Dette innebærer at de hensyn advokatfirmaet Haavind Vislie DA peker på kan ivaretas ved at § 40 i lov av 29. januar 1999 nr. 6 om interkommunale selskaper endres på følgende måte:

§ 40 annet ledd oppheves.

Gjeldende femte og siste ledd blir ny siste setning i gjeldende fjerde ledd.

Fjerde ledd endres, og skal etter endringen lyde slik:

Ved omorganisering innen fristen i første ledd av interkommunalt selskap som før lovens ikrafttreden er stiftet med eget styre etter kommuneloven § 27 og som er eget rettssubjekt, og ved omorganisering etter bestemmelsene i denne paragraf av interkommunalt selskap som er organisert etter selskapsloven, overføres selskapets eiendeler, rettigheter, herunder offentlige tillatelser mv, og forpliktelser til det interkommunale selskapet. Fordringshavere og øvrige rettighetshavere kan ikke motsette seg overføringen eller gjøre gjeldende at den utgjør en bortfallsgrunn for rettsforholdet. Omregistrering i grunnbok og andre offentlige registre i forbindelse med omorganiseringen skjer ved navneendring.